

Mètodes de Recerca en Comunicació

Codi: 103847
Crèdits: 6

Titulació	Típus	Curs	Semestre
2501928 Comunicació Audiovisual	OB	3	1

Professor de contacte

Nom: Amparo Huertas Bailén

Correu electrònic: Amparo.Huertas@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: No

Grup íntegre en espanyol: Sí

Prerequisits

No calen requisits previs.

Objectius

Matèria (Grau de Comunicació Audiovisual)

L'assignatura s'integra dins de la matèria "**Investigació en Comunicació**", formada per les següents assignatures:

- **Mètodes d'investigació en Comunicació**
- Estudis d'audiència i recepció: Obligatòria.
- Gestió de continguts i usabilitat en mitjans interactius generats pels usuaris: Optativa. Optativa

Rellevància de l'assignatura

L'objectiu de **Mètodes d'investigació en Comunicació** és que l'estudiant obtingui el coneixement i competències bàsiques per a poder desenvolupar (i avaluar els resultats d') una investigació científica a l'àmbit de la comunicació. L'assignatura pretén dotar l'estudiant dels conceptes teòrics i de les tècniques bàsiques que li permetran dissenyar un projecte d'investigació amb rigor científic i, alhora, saber avaluar investigacions de fonts secundàries. El seu temari, a més d'incloure nocions bàsiques sobre el mètode científic, recull també una panoràmica sobre com aquest àmbit s'està desenvolupant a Catalunya i Espanya (tendències).

Aquesta és una assignatura obligatòria. Posteriorment, es complementa amb Estudis d'audiència i recepció (també obligatòria) i, a la Menció Multimèdia, amb Gestió de continguts i usabilitat en mitjans interactius generats pels usuaris (optativa). Totes tres estan ubicades dins de la matèria "Investigació en Comunicació". Prèviament, l'estudiant ha cursat l'assignatura Teories de la Comunicació (dins la matèria Comunicació).

Contribució de l'assignatura a la formació del perfil professional

L'objectiu final de l'assignatura és contribuir a que l'alumne:

(a) pugui afrontar (i avaluar) els resultats d'una investigació científica a l'àmbit de la comunicació (saber actuar).

(b) i desenvolupi capacitat crítica i autocrítica davant la pràctica comunicativa (saber ser).

Competències

- Aplicar el pensament científic amb rigor.
- Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
- Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
- Demostrar coneixement i habilitats per desenvolupar un treball pràctic o teòric amb base científica.
- Demostrar consciència ètica i empatia amb l'entorn.
- Demostrar esperit crític i autocrític.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en català i castellà com en una tercera llengua.
- Divulgar els coneixements i les innovacions de l'àrea.
- Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
- Gestionar el temps de manera adequada.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar el pensament científic amb rigor.
2. Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
3. Conèixer i aplicar el mètode científic en la recerca en comunicació audiovisual.
4. Construir un discurs teòric relatiu a una qüestió de recerca.
5. Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
6. Demostrar consciència ètica i empatia amb l'entorn.
7. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
8. Desenvolupar l'esperit crític i autocrític.
9. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en català i castellà com en una tercera llengua.
10. Divulgar els coneixements i innovacions de l'àrea.
11. Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
12. Gestionar el temps de manera adequada.
13. Plantejar preguntes científiques i establir hipòtesis relatives a la recerca en comunicació.

Continguts

Introducció: Activitat científica i comunicació

- Característiques generals del mètode científic (investigació bàsica i aplicada)
- Àmbits d'estudi a l'àrea de la comunicació: pràctica professional (producció), legislació, productes audiovisuals (anàlisi audiovisual i de continguts) i públics (audiència i recepció)
- Tipologies i línies d'investigació generals dominants: investigació social i anàlisi de contingut.
- Sectors d'activitat científica: acadèmica, institucional i comercial

Etales del procés científic

- Definició de l'objecte d'estudi (Què volem saber? Contextualització cultural, social, històrica i/o econòmica)
- Desenvolupament del marc teòric (Què se sap sobre això?)
- Disseny metodològic (Com ho podem saber?)
- Anàlisi descriptiu i interpretatiu (Què hem descobert?)

Conceptes bàsics sobre el mètode científic

- Construcció del marc teòric, models de comunicació (teories) i epistemologia (conceptes)
- Hipòtesi / Preguntes
- Variables (Tipologia)
- Univers / Mostra-Corpus

Investigació social (usos, consum, interpretació, percepció, opinions,...)

- Mètodes qualitatiu: observació etnogràfica i etnografia digital, focus group, entrevista en profunditat, història de vida
- Mètodes quantitativs: enquesta-sondeig (estadística), qüestionari, investigació experimental
- Triangulació: fusió quantitativs i qualitativs

Anàlisi de continguts (discurs, representacions, estereotips,...)

- Mètodes qualitativs: anàlisi retòrica, narrativa i semiòtica. Estudi de cas
- Mètodes quantitativs
- Triangulació: fusió quantitativs i qualitativs

La investigació sobre comunicació a Catalunya i Espanya

- Línies d'investigació i tendències al context internacional
- Fonts d'informació disponibles: revistes científiques i altres suports de difusió

Metodologia

El desenvolupament de l'assignatura implica la realització de diferents tipus d'activitats formatives:

Activitats dirigides

- Classes magistrals: explicació general del contingut que inclou l'assignatura
- Seminaris. El seu objectiu és aprofundir -amb treballs en grup/individuals i activitats específiques- sobre aspectes bàsics a partir de l'anàlisi i la reflexió.
- Pràctiques al Laboratori. El principal objectiu és que l'alumne comprovi com es desenvolupa una investigació a partir del disseny d'un projecte propi.

Activitats supervisades

- Tutories presencials individuals o en grup. La seva finalitat és resoldre problemes d'aprenentatge.

Activitats autònomes

- Els estudiants hauran de fer les lectures indicades com a obligatòries i totes les activitats planificades per un correcte desenvolupament dels seminaris i de les pràctiques de laboratori.

En total, hi participen 2 professors. El primer s'encarrega de les classes magistrals i l'activitat de reavaluació, i tots dos desenvolupen la resta d'activitats en grups d'uns 40 estudiants.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			

Classes magistrals amb suport TIC	15	0,6	4, 9
Pràctiques de laboratori	22,5	0,9	1, 2, 4, 7, 8, 11, 12
Seminaris de discussió i debat de casos (produccions audiovisuals) i articles científics	15	0,6	4, 7, 9, 10, 11, 13
Tipus: Supervisades			
Tutories (activitat presencial individual o en grup orientada a resoldre problemes d'aprenentatge)	7,5	0,3	5, 6, 7, 8
Tipus: Autònomes			
Estudi: Lectura i síntesi de documents científics	37,5	1,5	2, 4, 5, 9, 11
Preparació pràctiques laboratori	15	0,6	1, 2, 7, 12
Realització de treballs encarregats per al desenvolupament dels seminaris	30	1,2	1, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13

Avaluació

Les competències d'aquesta assignatura s'avaluaran mitjançant diferents procediments:

- Examen escrit (30 %). Individual - Re-avaluable
- Lliuraments de treballs i participació a seminaris (20 %). Treball en grup i individual - Re-avaluable
- Lliuraments d'exercicis a sessions teòriques (10 %). Treball en grup i individual
- Proves pràctiques de laboratori (40 %). En grup (proposta d'investigació)

La nota final serà la suma de la puntuació obtinguda.

Les darreres dues setmanes del curs es dedicaran a activitats de reavaluació, a les quals es podran acollir estudiants (amb assistència regular a totes les activitats programades) que compleixin les següents condicions:

a) Que hagin obtingut una nota final global entre 3 i 4,9. A partir de tutories individuals i tenint en compte la situació personal, s'indicarà la realització de treballs que permetran superar l'assignatura: re-avaluació examen escrit i/o treballs lliurats als seminaris. Aquesta activitat permetrà obtenir una nota màxima de 5, però mai baixar la nota.

b) Que hagin obtingut una nota final global superior a 8. A partir de tutories individuals i tenint en compte la situació personal, s'establirà l'enunciat d'un examen, que pot ser oral o escrit. Aquesta activitat pot comportar, si s'escau, una baixada de la nota global.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen escrit	30%	2	0,08	1, 4, 5, 8, 9, 12
Lliuraments i participació a seminaris	20%	2	0,08	1, 3, 6, 7, 8, 9, 11, 13
Lliuraments sessions teòriques	10%	1	0,04	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 13

Bibliografia

Bàsica:

- Igartua, J.J. (2006). Métodos cuantitativos de investigación en comunicación. Barcelona: Bosch
- Jensen, K.B i Jankowski, N.V. (1993). Métodos cualitativos de investigación en comunicación de masas. Barcelona: Bosch
- Tardivo, G. (2016). Aproximación a la sociología contemporánea. Barcelona: UOC
- Wimmer, R.D. i Dominik, J.R. (1996). La investigación científica de los medios de comunicación. Una Introducción a sus métodos. Barcelona: Bosch.

Complementària

- Berger, Peter L. (2004) Invitació a la sociologia. Una perspectiva humanística. Barcelona: Herder
- Cuesta, U. (2000) Psicología social de la comunicación. Madrid: Catedra
- Eguizabal, R. (2015) Metodologías I. Madrid: Fragua
- Eguizabal, R. (2016) Metodologías II. Madrid: Fragua
- Kellner, Douglas (2011) Cultura mediática. Estudios culturales, identidad y política entre lo moderno y lo posmoderno. Madrid: AKAL /Estudios Visuales

Links d'interès:

Observatori de la Comunicació a Catalunya (OCC InCom-UAB): observatoricomunicacio.cat